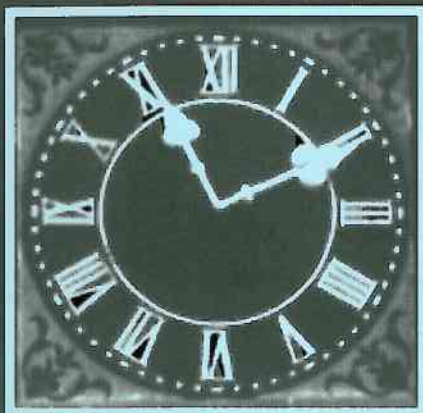

DOBRUŠSKÝ
zpravodaj

1774 - 2014

240. výročí

V roce 1774 byla dobrušská radnice
opatřena vězními hodinami.

MĚSÍČNÍK PRO KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT DOBRUŠKA

IX
2014

Co je to rozštěp?

Každý dneska ví, co je to rakovina, každý dneska ví, co je to aids, a nikdo neví, co je to rozštěp.

Těmito slovy začíná videodokument o rozštěpech obličeje, který natočilo Občanské sdružení Šťastný úsměv www.stastny-usmev.cz.

V České republice se ročně rodí asi 100 tisíc dětí a přibližně 160 z nich se narodí s rozštěpovou vadou obličeje.

Můj syn Adam patřil v roce 2005 ke skupince těch 160 narozených dětí, kterým tato druhá nejrozšířenější vrozená vada zasáhla do života.

Co vlastně rozštěp obličeje znamená? Velmi zkráceně by se to dalo vysvětlit tak, že obličej se vyvíjí již v prvních týdnech těhotenství a zpočátku je toto nespojení zcela normálním vývojovým jevem, kterým každý prochází v přesně určeném období. Tedy každé dítě má po čas svého vývoje v těle matky nesrostlý ret i patro. Ale už po 6. týdnu těhotenství dochází ke spojování jednotlivých tkání obličeje a k jejich srůstání. Rozštěp vznikne v momentě, kdy ke spojení nedojde, srůstu je nějakým způsobem zabráněno nebo není kvalitní.

Další podrobnosti týkající se prenatalní diagnostiky a popisu léčby najdete na webových stránkách www.stastny-usmev.cz, které se této problematice věnují.

A jak konkrétně probíhá léčba rozštěpu u mého syna Adama? Adam se narodil s kompletní formou obličejového rozštěpu, to znamená, že byl zasažen ret, patro i čelist. Svou první operaci, operaci rtu, absolvoval už 6. den po svém narození. Operace, kdy se uzavřelo patro, následovala v 9. měsíci. Během let nás čekalo několik dalších operačních zákroků, které nebyly tak závažné, ale s rozštěpem souvisely, jako například prodloužení patra nebo opakované voperování ventilačních trubiček do ušních bubínků. Děti s rozštěpem totiž mívají problém s nedostatečně vyvinutou Eustachovou trubicí a ve středouší dochází k vytváření tekutiny, která tlačí na bubínek a mohla by ho nenávratně poškodit. Proto se jim do uší dávají ventilační trubičky, tzv. gromety, které slouží k provzdušnění středouší. Před nástupem do školy byl Adam na plastice ušních boltců a poslední operaci podstoupil letos na jaře, korekci hrotu nosu. Celkem dost na ani ne devítiletého kluka, že? Adam ovšem všechny zákroky zvládá v klidu a pohodě. Já je samozřejmě prožívám hůře a jsou to pro mne a mého muže velmi psychicky vypjaté chvíle, navenek ovšem nemohu dát nic znát, abych byla synovi oporou. Proto mi hodně pomáhá má činnost v Občanském sdružení Šťastný úsměv, které sdružuje rodiny dětí s rozštěpem obličeje. Soustředíme se hlavně na děti léčící se v brněnském rozštěpovém centru, ale osvětu o rozštěpech se snažíme dělat celorepublikově. Pomalu se nám to začíná dařit, letos v září by měla vyjít kniha s názvem Pro tvůj šťastný úsměv a je to takový průvodce léčbou rozštěpu. Já osobně pro sdružení organizuji každoroční setkávání rodin ve Vizovicích a vedu jeho FB profil.

Snažíme se pomáhat dalším rodinám, kterým se narodí děti se stejnou vadou, pomáháme i sami sobě, když naše děti mají například problémy se zařazením do kolektivu. Na našich stránkách najdete i dopis pro učitele, aby věděli, jak s takovým dítětem pracovat. Já s Adamem jsem tento problém u nás v Dobrušce naštěstí nikdy

nijak závažně řešit nemusela. S úctou a vděčností vzpomínám na paní učitelku Hladíkovou a ráda ve městě potkávám paní učitelku Mecnerovou, ty obě měly Adama na starosti poslední rok jeho školkové docházky a moc mně i Adamovi pomohly. Ráda bych poděkovala i místnímu domu dětí a mládeže a v neposlední řadě musím zmínit výbornou spolupráci s učitelským sborem v základní škole v Pulické ulici. Jen díky jejich trpělivosti a pevným nervům paní učitelky Markéty Schmoranzové (protože Adam je někdy pěkný uličník :-)) vše v pohodě zvládáme. Druhou třídu ukončil Adam se dvěma dvojkami na vysvědčení a já doufám, že další školní rok bude pro nás osobně ještě lepší než ten předchozí. Adam pravidelně dochází na logopedii, takže se zlepšuje i kvalita jeho řeči a už se nám nestává, že by po nás lidé zvědavě pokukovali a bylo jim divné, že to dítě tak špatně mluví. Pravděpodobně v příštím roce čeká Adama náročná operace čelistí, tzv. spongioplastika, kdy mu bude odebrán štěp z kyčelního kloubu a vložen do chybějící části v čelisti a bude zformován čelistní oblouk, tak jak ho mají všechny zdravé děti. A pak už Adama čekají fixní rovnátka, která bude muset nosit alespoň 6 let, aby se zuby správně srovnaly.

Držte nám palce, ať se vše podaří, a věřte, že ta jízva na rtu, kterou lidé narození s rozštěpem mají, skrývá dlouhou a mnohdy bolestivou léčbu.

Krásný podzim a hodně zdraví Vám všem.

Lucie Hornofová

SKŘÍTKOVÉ OVLÁDNOU OLEŠNICKÝ LES

Pokud máte rádi přírodu a hledáte zajímavý tip na výlet, vypravte se třeba do Olešnice v Orlických horách. Kromě toho, že tu mají moc pěkné náměstí, na obecním úřadě vystavený mechanický Utzův betlém a okolí obce je poseto pevnůstkami válečného opevnění, nově byla v tzv. „Kutlu“, na dohled od česko-polské hranice, otevřena geologická stezka.